

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Sylvy Šiškeové v právní věci žalobkyně: **nezl. M. K.**, zast. zák. zást. S. A., proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 9. 2018, č. j. MV-139060-14/SO-2017, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 7. 2021, č. j. 5 A 203/2018 – 50,

takto:

I. Kasační stížnost žalované **se zamítá.**

II. Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalobkyni **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 5. 9. 2018, č. j. MV-139060-14/SO-2017 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „*prvostupňový správní orgán*“) ze dne 20. 10. 2017, č. j. OAM-17877-22/TP-2015 (dále jen „*prvostupňové správní rozhodnutí*“), jímž byla zamítnuta žádost o udělení trvalého pobytu žalobkyně dle § 75 odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), a to pro nesplnění podmínek uvedených v § 67 zákona o pobytu cizinců.

[2] Vydání napadeného rozhodnutí předcházelo rozhodnutí žalované ze dne 18. 1. 2018, č. j. MV-139060-4/SO-2017, kterým potvrdila prvostupňové správní rozhodnutí. Toto rozhodnutí k první žalobě podané žalobkyní zrušil Městský soud v Praze pro nepřezkoumatelnost rozsudkem ze dne 6. 6. 2018, č. j. 14 A 56/2018 – 47.

Žalované vytkl, že vzhledem k odvolacím námitkám nezhodnotila žalobkyní uvedené důvody (hodné dle ní zvláštního zřetele) ve spojení s čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte a že se konkrétněji nevypořádala s námitkou obecnosti tvrzení o možnosti získat jiné pobytové oprávnění.

[3] Druhou žalobou se žalobkyně domáhala zrušení nyní napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení. Namítala, že splnění podmínek dle § 67 zákona o pobytu cizinců lze prominout z důvodů hodných zvláštního zřetele, např. je-li oprávněný cizinec mladší 15 let, což je případ žalobkyně. Ta navíc na území České republiky žije od narození, má tu plně rozvinuté rodinné a sociální vazby; nucená změna by jí mohla způsobit psychickou újmu. Žalobkyně dále namítala rozpor s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „*EÚLP*“) a také rozpor s čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, neboť s touto námitkou se žalovaná ve svém rozhodnutí nijak nevypořádala. Žalobkyně nemůže svoji situaci řešit jiným způsobem (ona, resp. její rodina, nemá finanční prostředky, aby mohla vycestovat a podat si žádost v zemi původu prostřednictvím zastupitelského úřadu ČR či žádat o dlouhodobé vízum); pokud je dána jiná alternativa povolení k pobytu na území, které může žalobkyně využít, jak tvrdí žalovaná, měla by tyto konkrétní alternativy uvést. Dle judikatury Evropského soudu pro lidská práva zásah státu do práv chráněných EÚLP musí být vyvážen důležitostí cíle sledovaného přijatým opatřením, jinak je nezákonný.

Rozsudek městského soudu

[4] Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 28. 7. 2021, č. j. 5 A 203/2018 – 50 (dále jen „*napadený rozsudek*“), zrušil napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

[5] V řízení je nesporné, že žalobkyně nesplňuje jednu z podmínek stanovených § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců (poslední řízení o udělení mezinárodní ochrany včetně řízení před soudem neprobíhalo požadované dva roky). Žalobkyně žádala o její prominutí s odkazem na důvody hodné zvláštního zřetele. V případě prominutí splnění této podmínky by žalobkyně byla cizincem dle § 67 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, neboť je mladší 18 let. Městský soud ve shodě s žalovanou neposoudil začlenění žalobkyně do společnosti jako důvod hodný zvláštního zřetele; naopak se jedná o běžný a logický důsledek pobytu žalobkyně na území. Žalobkyně dále namítala, že nevydání povolení k trvalému pobytu zasáhne do její psychiky a způsobí jí psychickou újmu, neboť v takovém případě bude muset vycestovat z České republiky; v tomto rovněž shledává důvod zvláštního zřetele hodný. Městský soud konstatoval, že pro posouzení této námitky je nepochybně zásadní otázkou, zda bude moci žalobkyně získat nižší pobytové oprávnění a nebude nucena opustit území České republiky. Městský soud již jednou uložil žalované, aby se při posuzování požadovaného prominutí nesplnění podmínky délky trvání řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zabývala tím, jaká konkrétní pobytová oprávnění by mohla v případě žalobkyně přicházet v úvahu a za jakých podmínek; žalovaná setrvala na svém předchozím stanovisku, že žalobkyně může získat nižší pobytové oprávnění a nemusí území České republiky opustit. Doplnila, že možným nižším pobytovým oprávněním je dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny za situace, že bude udělen pobyt matce žalobkyně. Dále bez bližší specifikace uvedla, že žalobkyně může rovněž

podat žádost na zastupitelském úřadu v domovském státě. Dovodila tak, že žalobkyni nevydáním nejvyššího pobytového oprávnění nevznikne psychická újma a rozhodnutí nebude ani v rozporu s čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte.

[6] S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2011, č. j. 4 As 5/2011 – 101, městský soud konstatoval, že požadavek, aby žalovaná uvedla, jaká konkrétní pobytová oprávnění má žalobkyně šanci na území České republiky reálně získat, je legitimní. Pouhé konstatování, že žalobkyně může získat nižší pobytové oprávnění, je nedostatečné. Uvedené je nutno posuzovat i v souvislosti možného porušení čl. 8 EÚLP a čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, namítaných žalobkyní. Městský soud dále uvedl, že pokud bude žalobkyni umožněno nadále pobývat na území České republiky na základě nižšího pobytového oprávnění, pak k porušení uvedených ustanovení nedojde.

[7] Žalovaná sice v napadeném rozhodnutí uvedla, že žalobkyně může získat povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny, vydání tohoto povolení je však vázáno na povolení k dlouhodobému pobytu matky žalobkyně; ta aktuálně pobývá na území na základě víza za účelem strpění pobytu na území, tudíž tato možnost pro žalobkyni není reálnou. Zmiňovaná možnost jeho získání prostřednictvím zastupitelského úřadu České republiky v domovském státě nebyla nijak specifikována. Žádné jiné nižší oprávnění žalovaná neuvedla, tudíž nesplnila požadavek soudu. Rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, přičemž tato vada má vliv na vyslovený závěr žalované.

II. Kasační stížnost žalované a vyjádření k ní

[8] Proti rozsudku městského soudu podala žalovaná (dále jen „*stěžovatelka*“) kasační stížnost, ve které navrhla zrušit napadený rozsudek a vrátit věc městskému soudu k dalšímu řízení, a to z důvodu jeho nepřezkoumatelnosti a nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky. Právní názor městského soudu je v napadeném rozsudku obsažen pouze v bodech 34-36 a je omezen pouze na možnost žalobkyně získat nižší pobytové oprávnění. Stěžovatelka má za to, že se řádně vypořádala s existencí důvodů hodných zvláštního zřetele a uvedla, o jaké nižší pobytové oprávnění může žalobkyně žádat. S ohledem na skutečnost, že současně probíhá řízení o žádosti matky žalobkyně, je nutné tyto posuzovat současně; žalobkyně je nezletilé dítě, závislé na pobytové situaci matky a nemůže samostatně žádat o povolení k dlouhodobému pobytu. Stěžovatelka dále uvedla, že matka žalobkyně s ohledem na to, že po finanční stránce musí zajišťovat své tři nezletilé děti, může žádat mimo jiné o dlouhodobý pobyt ve formě zaměstnanecké karty; žalobkyně pak může žádat o dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny. Nelze klást k tíži stěžovatelky, že matka žalobkyně se od roku 2015 nepokusila řešit pobyt na území nižším pobytovým oprávněním. Stěžovatelka může uvést konkrétní pobytová oprávnění, o která může žalobkyně či její matka žádat, „*avšak v případě, kdy se tyto ani nepokusí svůj pobyt na území jiným způsobem realizovat, není dán důvod pro zrušení rozhodnutí stěžovatelky*“. Stěžovatelka rovněž poukázala na to, že § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců umožňuje, aby bylo upuštěno od osobního podání žádosti na zastupitelském úřadu. Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku shledává stěžovatelka v tom, že městský soud nijak nereflektoval stěžovatelčino posouzení existence důvodů hodných zvláštního zřetele a neuvedl, v čem spatřuje jeho nedostatečnost či nesprávnost.

[9] Žalobkyně se k podané kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je přípustná ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „*s. ř. s.*"), stěžovatelka je v řízení zastoupena pověřeným zaměstnancem s vysokoškolským právnickým vzděláním, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie dle § 105 odst. 2 s. ř. s., a jsou naplněny i obsahové náležitosti stížnosti dle § 106 s. ř. s.

[11] Nejvyšší správní soud zkoumal důvodnost kasačních stížností v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejich rozsahu a přípustně uplatněných důvodů. Stěžovatelka napadá rozsudek městského soudu z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[12] Skutkově a právně obdobnou věcí se Nejvyšší správní soud zabýval již v rozsudku ze dne 1. 6. 2022, č. j. 2 As 225/2021 - 29. V projednávané věci neshledává důvod se od zaujatého stanoviska odchýlit a s argumentací uvedenou v citovaném rozsudku se ztotožňuje.

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Nejvyšší správní soud se zabýval přezkoumatelností napadeného rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], neboť jen u rozhodnutí přezkoumatelného lze zpravidla vážit další kasační námitky. Stěžovatelka namítala, že městský soud ve svém rozsudku nikterak nereflektoval jí provedené posouzení existence důvodů hodných zvláštního zřetele a neuvedl, v čem spatřuje jeho nedostatečnost či nesprávnost.

[15] Namístě je přitom podotknout, že o nepřezkoumatelný rozsudek se může jednat v případě nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí. K obsahu pojmu samotného se Nejvyšší správní soud mnohokrát vyjadřoval, odkazuje proto na své rozhodnutí ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, dle kterého „[z]*a nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost lze obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán.* […] *Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny.*"

[16] Nejvyšší správní soud rovněž v této otázce již vyslovil, že přestože je nutné důsledně trvat na dostatečném odůvodnění z hlediska ústavních principů, nelze k tomuto přistupovat zcela dogmaticky (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 4. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 -

130). Platí, že z odůvodnění jako celku musí být jasný názor soudu na aspekty rozhodované věci. Nelze „*povinnost soudu řádně odůvodnit rozhodnutí chápat tak, že musí být na každý argument strany podrobně reagováno*“ (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 3. 2010, č. j. 5 Afs 25/2009 – 98). Případné dílčí nedostatky či nízká kvalita rozsudku nezpůsobují samy o sobě jeho nepřezkoumatelnost bez dalšího (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS). Nepřezkoumatelné je takové rozhodnutí, které není způsobilé přezkumu pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro něž bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 76, č. 1566/2008 Sb. NSS). Proto zrušení rozsudku pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí.

[17] Nejvyšší správní soud konstatuje, že napadený rozsudek netrpí stěžovatelkou namítanou vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. Městský soud jasně uvedl, z jakého důvodu ruší rozhodnutí žalované; v jejím rozhodnutí mimo blíže nespecifikovanou žádost prostřednictvím zastupitelského úřadu České republiky v zemi původu a povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny, které je však vázáno na matku žalobkyně, není uvedeno žádné jiné nižší pobytové oprávnění, které by mohla žalobkyně získat, přitom žalovaná byla předchozím zrušujícím rozsudkem zavázána konkrétní varianty uvést, a to plně v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2011, č. j. 4 As 5/2011 – 101. Není pravdou, že městský soud nijak nereflektoval posouzení žalobkyní uvedených důvodů, dle kterých by jí mělo být odpuštěno nesplnění podmínky uvedené v § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. V bodě 32 napadeného rozsudku je uvedeno, že městský soud souhlasí s tím, že integrace do společnosti ani délka pobytu na území není důvodem hodným zvláštního zřetele. Městský soud stěžovatelce vytýká, že tyto důvody neposoudila ve spojení s čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte. Pro posouzení námitky hrozící psychické újmy je dle soudu zásadní otázkou, zda bude moci žalobkyně získat nižší pobytové oprávnění, či nikoliv. Posouzení této otázky však v rozhodnutí žalované chybí a to je i důvodem, proč městský soud přistoupil k jeho zrušení. Námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku tak není důvodná.

[18] Podle § 67 odst. 1 zákona o pobytu cizinců „[p]*ovolení k trvalému pobytu se po 4 letech nepřetržitého pobytu na území vydá na žádost cizinci, který na území pobývá v rámci přechodného pobytu po ukončení řízení o udělení mezinárodní ochrany za podmínky, že nejméně poslední dva roky probíhalo poslední řízení o udělení mezinárodní ochrany, včetně případného řízení o žalobě nebo kasační stížnosti, pokud tato žaloba nebo stížnost byla podána v zákonné lhůtě. Do doby pobytu podle věty první se započítává doba pobytu na území na dlouhodobé vízum, na povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu a doba, po kterou byl cizinec žadatelem o udělení mezinárodní ochrany nebo cizincem, který byl strpěn na území podle zákona o azylu. Nepřetržitost pobytu na území je zachována, pokud cizinec podal žádost o udělení mezinárodní ochrany nejpozději do 7 dnů po skončení přechodného pobytu na dlouhodobé vízum nebo na povolení k dlouhodobému anebo trvalému pobytu; to neplatí, pokud platnost těchto pobytových oprávnění byla zrušena.*“

[19] Podle § 67 odst. 2 zákona o pobytu cizinců „[p]*ovolení k trvalému pobytu se při splnění podmínek uvedených v odstavci 1 vydá, je-li žadatelem cizinec, který a) je mladší 18 let, b) se není schopen o sebe sám postarat z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, nebo c) je osamělý a starší 65 let.*“

[20] Podle § 67 odst. 4 zákona o pobytu cizinců „[ž]*ádost je při splnění podmínek v odstavci 1 oprávněn podat i cizinec, který o vydání tohoto povolení žádá z jiných důvodů hodných zvláštního zřetele.*“

[21] Podle § 67 odst. 7 zákona o pobytu cizinců „[s]*plnění podmínky nepřetržitého pobytu na území a podmínky, že nejméně poslední dva roky probíhalo poslední řízení o udělení mezinárodní ochrany, včetně případného řízení o kasační stížnosti, lze prominout z důvodů hodných zvláštního zřetele, zejména je-li oprávněným cizincem osoba mladší 15 let nebo nepříznivý zdravotní stav žadatele nastal za pobytu na území.*“

[22] Pro posouzení toho, zda tu jsou důvody zvláštního zřetele hodné z hlediska možného zásahu do práv žalobkyně, který by byl v rozporu s čl. 8 EÚLP a s čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, je podstatné, zda pro žalobkyni existuje reálná možnost nižší pobytové oprávnění získat, či nikoliv.

[23] Stěžovatelka k možnostem získání nižšího pobytového oprávnění pro žalobkyni uvedla pouze následující: „[k] *nekonkrétnosti tvrzení o možnosti získání jiného pobytového oprávnění Komise opětovně opakuje, že nevydáním trvalého pobytu nebude odvolatelce znemožněn další pobyt, pouze jí nebude vydáno nejvyšší pobytové oprávnění. Komise uvádí, že za splnění veškerých zákonných podmínek může na území žádat o vydání nižšího pobytového statusu (tj. dlouhodobého pobytu za účelem sloučení rodiny v případě, že matce bude udělen dlouhodobý pobyt), popř. podat žádost na zastupitelském úřadu v domovském státě. Argumentace, že samotné vycestování do země původu a pobyt v Ázerbájdžánské republice by pro odvolatelku bylo velmi složité a traumatizující, jde bohužel k tíži samotné odvolatelky. Nadto Komise uvádí, že povolení k trvalému pobytu podle ustanovení § 67 zákona o pobytu cizinců nelze považovat za jakousi náhradní variantu pro cizince, kteří nepožádají nebo nesplňují podmínky pro udělení jiného pobytového oprávnění podle zákona o pobytu cizinců.*“

[24] Nejvyšší správní soud ve shodě se soudem městským odkazuje na svůj rozsudek ze dne 23. 3. 2011, č. j. 4 As 5/2011 – 101, jehož závěr, že „*pokud žalovaný, jakož i městský soud opírají svá rozhodnutí o existenci alternativ k vydání povolení k trvalému pobytu, které by stěžovateli zajistily možnost pečovat o svoji vážně nemocnou matku, pak měly tyto alternativy ve svých rozhodnutích konkretizovat a alespoň v obecné rovině se vypořádat s otázkou, zda u stěžovatele přichází v úvahu aplikace některého z alternativních pobytových režimů tak, aby měl stěžovatel reálnou šanci povolení k pobytu získat a zajistit tak péči o svoji vážně nemocnou matku*“, lze analogicky vztáhnout i na danou situaci; stěžovatelka pochybila, pokud v rozhodnutí konkrétní varianty možného pobytového oprávnění žalobkyně neuvedla, jestliže o ně své rozhodnutí opírá.

[25] Dále Nejvyšší správní soud podotýká, že stěžovatelka nemůže zhojit nedostatek odůvodnění zrušeného rozhodnutí svojí argumentací v kasační stížnosti, proto je bezpředmětné poukazovat zde na další možnosti řešení pobytové situace žalobkyně; má tak být učiněno v odůvodnění stěžovatelčina rozhodnutí. Tvrdí-li stěžovatelka, že „*může uvést konkrétní pobytová oprávnění, o která může účastnice řízení či její matka žádat, avšak v případě, kdy se tyto ani nepokusí svůj pobyt na území jiným způsobem realizovat, není dán důvod pro zrušení rozhodnutí stěžovatelky*“, nechť tak učiní. Případnou pasivitu matky nelze

pokračování

klást k tíži žalobkyni.

[26] V návaznosti na výše uvedené je nepřezkoumatelné rozhodnutí žalované i v otázce posouzení rozporu rozhodnutí žalované s čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte; je zde uvedeno, že „[k]*omise nedošla k závěru, že by vydané rozhodnutí bylo v rozporu s Úmluvou o právech dítěte. Podle názoru Komise je v daném případě zájmem dítěte, aby vyrůstalo v prostředí rodiny a bylo pečováno o jeho zdraví a o jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj. Zamítnutí žádosti o povolení k trvalému pobytu neznamená pro odvolatelku povinnost opustit území a nezbavuje odvolatelku možnosti nadále pobývat na území se svou matkou a svými sourozenci na základě nižšího pobytového oprávnění.*“ Posouzení této otázky se opět odvíjí od možnosti žalobkyně získat nižší pobytové oprávnění. Z citované pasáže tedy nijak nevyplývá, na čem žalovaná svůj závěr postavila; jinou polemiku s otázkou rozporu rozhodnutí s čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte napadené rozhodnutí nenabízí.

[27] Nad rámec argumentace městského soudu považuje Nejvyšší správní soud za vhodné vyjádřit se ke stěžovatelčině posouzení otázky zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně. Stěžovatelka odkazuje ve svém rozhodnutí na rozsudky Nejvyššího správního soudu; tyto se nedají bez dalšího vztáhnout na projednávanou věc a nemohou být dostatečným odůvodněním pro její závěr. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 3. 2017, č. j. 4 Azs 7/2017 – 36, se jednalo o rozdílnou situaci, kdy stěžovatel vznesl konkrétně formulovanou námitku neposouzení přiměřenosti zásahu rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení k trvalému pobytu na území České republiky pro nesplnění podmínky podle § 68 zákona o pobytu cizinců na základě čl. 8 EÚLP a čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod až v žalobě. V uvedeném typu řízení správní orgán zjišťuje okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu a zjišťování dalších skutečností je do značné míry závislé na aktivitě účastníka; správnímu orgánu nebylo možné v tomto případě vyčítat, že se předmětnou námitkou nezabýval, neboť k tomu bez návrhu není povinen. Nejvyšší správní soud dále uvedl, že o zásah se může jednat za velmi specifických okolností, nikoliv, že je vyloučen, a to v souladu se svým rozsudkem ze dne 1. 12. 2016, č. j. 9 Azs 253/2016 – 30: „[r]*ozhodnutím o zamítnutí žádosti o povolení k trvalému pobytu není samo o sobě dotčeno právo cizince na území České republiky pobývat. Dochází pouze k odepření výhod plynoucích ze statutu cizince pobývajícího na území České republiky v rámci trvalého pobytu.* [...] *Respektování a ochrana rodinného života spočívá v ochraně skutečných a trvalých rodinných vazeb, které má cizinec na území České republiky, přičemž zásahem do těchto vazeb by mohl být zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu, který by právě svou délkou mohl dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Výjimkou by pak mohl být například případ, kdy by nepřiměřeným zásahem do rodinné či osobní vazby byla již pouhá nutnost vycestování.*“ V rozsudku ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016 - 30, Nejvyšší správní soud judikoval, že normativní dosah § 174a zákona o pobytu cizinců se nevztahuje na všechna rozhodnutí dle tohoto zákona, což napadený rozsudek nijak nerozporuje; konkrétně se pak týká zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 1 písm. c). Z odůvodnění vyplývá, že nutnost zkoumat přiměřenost dopadů tohoto rozhodnutí není v zákoně zakotvena proto, že cizinec sám svým jednáním může zabránit nastoupení podmínek pro zrušení platnosti trvalého pobytu, a pro případy, kdy to ze závažných důvodů nelze, je stanovena výjimka. Právní posouzení z tohoto rozsudku tak nelze aplikovat na nyní projednávanou věc a argumentace stěžovatelky ani jedním v tomto bodě citovaným rozsudkem není příléhavá.

[28] Je nezbytné zdůraznit, že i v případě, kdy zákon o pobytu cizinců nestanoví povinnost zkoumat dopady rozhodnutí, s ohledem na mezinárodní závazky České republiky nelze na takové zkoumání rezignovat, a to za předpokladu, že cizinec takovou námitku vznesl (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 12. 2019, č. j. 10 Azs 262/2019 – 31, či ze dne 8. 6. 2017, č. j. 4 Azs 87/2017 - 28). Zákonodárce nemohl domyslet veškeré možné případy, na které dopadne dané ustanovení zákona o pobytu cizinců. Některé případy mohou být natolik specifické, že samotné naplnění podmínek pro aplikaci tohoto ustanovení nepředstavuje záruku proporcionality rozhodnutí. Povinnost zvážit přiměřenost dopadu každého rozhodnutí do těchto práv tak vyplývá přímo z EÚLP (rozsudek ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017 - 29, bod 12; obdobně viz také rozsudky ze dne 31. 5. 2018, č. j. 5 Azs 47/2016 - 47, ve věcech jiného nezletilého žalobce a ve věcech jeho rodičů ze dne 10. 5. 2018, č. j. 6 Azs 201/2016 - 46).

[29] Jak již Nejvyšší správní soud uvedl ve svém rozsudku ze dne 23. 12. 2019, č. j. 10 Azs 262/2019 – 31, „[z]*ásada nejlepšího zájmu dítěte jistě není, slovy ESLP, „trumfovou kartou", která přebije jakékoliv v konfliktu stojící pravidlo. Proto tato zásada nevede k závěru, že je třeba přijmout všechny děti, kterým by se zde žilo lépe. Neznamená ani, že žalobce má právo na pobyt v jakékoliv zemi dle vlastního výběru, v tomto případě ČR. Rozpor s článkem 8 Úmluvy nastane především za situace, kdy odůvodnění vnitrostátního rozhodnutí neobsahuje dostatečně individuální posouzení protichůdných zájmů včetně nejlepšího zájmu dítěte tak, aby mezi nimi bylo možné dosáhnout spravedlivé rovnováhy.*"

[30] Na základě výše uvedeného kasační soud uzavírá, že v případě, kdy žalobkyně vznesla konkrétní námitku, je na stěžovatelce, aby se s ní vypořádala, a to dostatečně konkrétně a individuálně; městský soud nepochybil, pokud napadené rozhodnutí zrušil.

IV. Závěr a náklady řízení

[31] Stěžovatelka se svými námitkami neuspěla. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod ani pro zrušení napadeného rozsudku z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[32] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 téhož zákona. Stěžovatelka ve věci neměla úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalobkyni pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly, proto jí soud náhradu nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. června 2022

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu